

PARLAMENTUL EUROPEAN

2009 - 2014

Comisia pentru dezvoltare regională

2.3.2010

DOCUMENT DE LUCRU

privind realizarea coeziunii economice, sociale si teritoriale – condiție sine qua non a competitivității globale?

Comisia pentru dezvoltare regională

Raportor: Petru Constantin Luhan

Introducere

Acest document de lucru își propune să prezinte motivele care au stat la baza inițierii raportului “Realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale – condiție sine qua non a competitivității globale?”. În același timp, vor fi prezentate metodologia urmată în realizarea raportului și principalele întrebări cărora raportorul a considerat necesar să le răspundă. Acest document de lucru va conține principalele aspecte ce vor fi ulterior prezentate și analizate în propunerea de raport.

Raportul marchează momentul de început al dezbaterilor privind trasarea coordonatelor, în cadrul Parlamentului European, în privința viitorului politicii de coeziune, a conținutului acesteia și a modului în care coeziunea economică, socială și teritorială va susține UE 2020.

Fiind convins că titlul raportului oferă posibilitatea unei abordări vaste, raportorul clarifică 2 aspecte importante ale raportului

- Va avea în vedere analiza perspectivelor creșterii competitivității economice a Uniunii Europene pe plan global
- Analiza se va concentra pe 2 domenii: competitivitatea economică și infrastructura, cu accent pe cele 12 state care au aderat ultimele la Uniunea Europeană.

Obiectivul raportului

Demersul este realizat în conformitate cu obiectivele și modalitățile de desfășurare a activității Parlamentului European în cea de-a 7 legislatură, iar raportul “Realizarea coeziunii economice, sociale și teritoriale – condiție sine qua non a competitivității globale?” elaborat în cadrul activităților Comisiei Dezvoltare Regională, nu are caracter legislativ și va fi elaborat și prezentat Comisiei de raportorul desemnat.

În contextul actual, marcat de criza economică, globalizare și provocare în gestionarea situațiilor create la nivel național și regional, pregătirea pentru o nouă perioadă de programare la nivelul politicilor europene după 2014, este necesară o analiză specifică pentru a stabili care sunt direcțiile ce trebuie urmate pentru creșterea competitivității economice a Uniunii Europene pe plan global.

Raportorul a propus o analiză a măsurii și a modului în care politica de coeziune a Uniunii Europene pe cele trei paliere ale sale – economică, socială și teritorială, contribuie la realizarea competitivității economice europene pe plan global.

Raportul va urmări în același timp identificarea modalităților eficiente și potrivite de stabilire a conținutului politicii de coeziune pentru perioada următoare de programare 2014-2020 în vedere contribuției la atingerea obiectivelor UE 2020.

Surse

1 Rezoluții și rapoarte adoptate de Parlamentului European

- European Parliament resolution of 24 March 2009 on best practices in the field of regional, policy and obstacles to the use of the Structural Funds (2008/2061(INI)) P6_TA(2009)0156
- European Parliament resolution of 21 October 2008 on governance and partnership at national and regional levels and a basis for projects in the sphere of regional policy (2008/2064(INI))
- Raport privind Green Paper on Territorial Cohesion and the state for the debate on the future reform of Cohesion policy (2008/2174(INI)), raportor Lambert van Nistelrooij, Comisia Dezvoltare Regionala
- Raport privind The fourth report on economic and social cohesion2007/2148(INI), raportor Ambroise Guellec, Comisia Dezvoltare Regionala

De asemenea, a fost considerat extrem de relevant:

- An agenda for a reformed Cohesion Policy - A place-based approach to meeting European Union challenges and expectations; independent report prepared at the request of Danuta Hübner, Commissioner for Regional Policy, by Fabrizio Barca, April 2009

Sunt analizate prin intermediul acestor surse propunerile privind modul în care politica de coeziune ar trebui să răspundă provocărilor îndeplinirii obiectivelor Agendei de la Lisabona și a viitoarei Strategii UE 2020.

2. Studii solicitate de Parlamentul European

- The future of cohesion policy after 2013, PE 408.970 - Parlamentul European, Policy Department Structural and Cohesion Policies, februarie 2009
- O analiză a valorii adăugate a finanțării structurale europene, PE, Direcția Generală pentru Politici Interne, PE 419.107, iunie 2009

Raportorul acordă o atenție mărită rolului pe care regiunile îl au în construcția viitorului european, analizând cu atenție problemele pe care acestea le înfruntă în contextul globalizării și al crizei economice.

3. Rapoarte de progres prezentate de Comisia Europeană

- Al patrulea raport privind coeziunea economică și socială, COM(2007) 273 final
- Al cincilea raport intermediar privind coeziunea economică și socială, Regiuni în creștere, o Europă în creștere, COM(2008) 371 final
- Al șaselea raport intermediar privind coeziunea economică și socială, Regiuni creative și inovatoare, COM(2009) 295 final

Rapoartele prezentate de Comisie prezintă impactul politicii de coeziune la nivel național și regional, precum și rolul esențial al anumitor sectoare și al restructurării economice în ceea ce privește dezvoltarea regională.

4. Comunicări ale Comisiei Europene

- COM(2009) 617 - Al 20-lea raport anual privind punerea în aplicare a fondurilor structurale (2008)
- COM(2008) 301 - Rezultatele negocierilor referitoare la strategiile și programele din domeniul politicii de coeziune pentru perioada de programare 2007-2013
- COM(2009)647 final, Document de lucru al Comisiei, Consultare privind viitoarea Strategie „UE 2020”

Reducerea disparităților regionale a fost preocuparea centrală a Uniunii Europene, baza pentru creșterea competitivității și dezvoltarea economiei bazate pe cunoaștere. Cadrele Naționale Strategice de Referință includ prioritățile statelor beneficiare ale acestui tip de politică și demonstrează nevoile pe care acestea le au.

- 5. În plus, vor fi prezentate date de la Banca Europeană de Investiții, ce demonstrează care au fost domeniile pentru care regiunile și statele membre au contractat împrumuturi.
- 6. Opiniile Comitetului Regiunilor și ale Comitetului European Economic și Social vor fi de asemenea atent analizate.

Alte date și analize referitoare la utilizarea fondurilor structurale și de coeziune în perioada de programare 2007 – 2013 ce vor fi publicate de CE vor fi analizate și incluse în etapele următoare, până la finalizarea raportului.

7. The Global Competitiveness Report 2009–2010, World Economic Forum

Raportul referitor la competitivitatea globală contribuie la o mai bună înțelegere a factorilor cheie ce determină creșterea economică și explică de ce unele state au mai mult succes decât altele în creșterea nivelului de venituri și a oportunităților pentru cetățenii lor. Raportul oferă definiția competitivității globale ca fiind un set de instituții, politici și factori ce determină nivelul productivității unei țări. În viziunea autorilor, competitivitatea globală are la bază 12 piloni, analizați în cazul fiecărui stat.

O atenție deosebită este acordată pentru

- Commission staff working document REGIONS 2020 – An assessment of future challenges for EU regions, SEC(2008)
- The Future of Cohesion Policy in Richer Regions, Iain Begg, A series of short papers on regional research and indicators produced by the Directorate-General for Regional Policy, 03/2009

Metodologie

Pe baza datelor si informațiilor obținute din analiza documentelor prezentate mai sus si având in vedere ca in prezent sunt in proces de elaborare mai multe rapoarte pe tema coeziunii in Comisia pentru Dezvoltare Regionala, raportorul va analiza:

- 1) legătura între politica de coeziune, respectiv conținutul acesteia si competitivitatea UE la nivel global;
- 2) necesitatea creșterii competitivității economice, susținuta de o infrastructura corespunzătoare, similara in regiunile Uniunii Europene, ca pilon al competitivității globale.

Punctul de plecare îl va constitui analiza prioritărilor pe care ultimele 12 state care au aderat la UE le-au inclus in cadrele naționale strategice de referință, domeniile pentru care au solicitat cele mai multe fonduri structurale si de coeziune, dar si împrumuturi de la Banca Europeana de Investiții. De asemenea, vor fi prezentate detalii privind faptul ca regiunile din statele din Estul si Sudul Europei sunt cele mai afectate de globalizare si criza economica.

Pentru depășirea acestor provocări, pentru contribuția la UE 2020 si la creșterea competitivității economice europene la nivel global. Raportorul va prezenta câteva propuneri privind modul in care in viitor politica de coeziune poate susține dezvoltarea economica si sociala a Uniunii Europene.

Context

Disparitățile regionale constituie una dintre principalele probleme identificate la nivelul Uniunii Europene extinse si in contextul globalizării, al schimbărilor climatice si al declinului demografic. Pana in 2020, asa cum este mentionat in COM (2009) 647, Uniunea Europeana va încerca trecerea la o economie sociala de piața noua, durabila, o economie mai inteligenta si mai ecologica, in care prosperitatea sa fie rezultatul inovării si al unei mai bune utilizări a resurselor si a cărei principala componenta sa fie cunoașterea.

Contextul acestui raport este dat de 2 coordonate:

1. Construcția viitorului european depinde de continuarea asigurării bazei comune, coezive, de dezvoltare prin reducerea dezechilibrelor regionale si prin promovarea unor priorități esențiale, **specifice** fiecărei regiuni, pentru ca Uniunea Europeana extinsa cuprinde niveluri de dezvoltare diferite si, deci, nevoi diferite. Politica de coeziune trebuie sa asigure un cadru flexibil, adaptat in funcție de diferitele puncte de plecare si de specificul regional si național, pentru a favoriza dezvoltarea intr-un mod complementar, cu o utilizarea cat mai eficienta a resurselor. In același timp este necesara realizarea unui echilibru între politica de creativitate si inovare si celelalte politici.
2. Competitivitatea Uniunii Europene la nivel global poate fi asigurata prin identificarea limitelor si a constrângerilor, precum si propunerea unei viziuni de dezvoltare realiste ce pot asigura Uniunii Europene un rol de model de urmat pe plan mondial.

Propuneri initiale de abordare

Raportorul a prezentat in acest document de lucru cadrul pe care îl are in vedere in elaborarea raportului sau.

Demersul va fi axat pe:

- Prezentarea pilonilor utilizați la nivel mondial in evaluarea gradului de competitivitate economica
- Prezentarea prioritărilor si domeniilor pentru care cele 12 state, care au aderat ultimele la Uniunea Europeana au solicitat fonduri structurale si de coeziune, dar si împrumuturi de la BEI
- Corelarea necesităților regionale si naționale in domeniul dezvoltării infrastructurii cu obiectivul de a crește competitivitatea economica europeana, ca pilon al celei globale
- Propunerea unor componente ale viitoarei politici de coeziune la nivel european in perspectiva UE 2020.

Reflecții initiale ale raportorului

Raportorul considera ca in perioada de programare 2007 -2013 s-a dovedit prin prioritățile stabilite de statele beneficiare ale politicii de coeziune ca domeniul infrastructurii este considerat in cele 12 state care au aderat ultimele la Uniunea Europeana o condiție sine qua non a creșterii competitivității economice. De asemenea, domeniile pentru care au fost solicitate împrumuturi de la Banca Europeana de Investii sunt infrastructura, mediul si dezvoltarea socio-economica. In continuare, considera raportorul este inca nevoie de investiții in infrastructura, mai ales in condițiile actuale, in care regiunile din aceste state au fost cele mai afectate de criza si având in vedere ca ele sunt cel mai expuse in fata globalizării. Dezvoltarea acestor regiuni nu se poate realiza decât după ce infrastructura ce asigura accesibilitate, infrastructura sociala si educaționala vor fi realizate la standarde comune pentru toți cetățenii Uniunii Europene. O atenție deosebita va fi acordata modului in care protectia mediului si dezvoltarea durabila pot fi susținute.

Procedura

Prezentul document de lucru va constitui baza unei dezbateri in Comisia Dezvoltare Regionala in cadrul reuniunii sale din data 17-18 martie.

Raportorul invita toți membrii Comisiei Dezvoltare Regionala sa participe activ la dezbaterile pe marginea acestui document de lucru si sa-si prezinte propriile idei, opinii si propuneri.

Analiza completa va fi elaborata in proiectul de raport.